

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-04-16

Nr. (17)-D8-504

I

Nr.

DĖL ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTO

Aplinkos ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 12, 28, 30, 30¹, 30², 35¹ straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 25¹, 30³, 30⁴, 30⁵, 30⁶, 30⁷, 30⁸, 30⁹, 35², 35³, 35⁴, 35⁵ straipsniais, septintuoju¹ ir septintuoju² skirsniais įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas). Įstatymo projektas parengtas siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“, IV prioriteto 4.1.4. darbo 6 (atliekų kainodaros principų, taikomų teikiamoms komunalinių atliekų tvarkymo paslaugoms, patvirtinimas) priemonę.

Įstatymo projekto tikslas – sukurti efektyvesnę komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų apmokestinimo sistemą, detaliai reglamentuojant komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kainos nustatymo, paskirstymo ir atskaitomybės tvarką, skundų nagrinėjimo tvarką bei numatant finansinę savivaldybių atsakomybę neįgyvendinus teisės aktuose numatytų reikalavimų atliekų tvarkymo srityje, mažinant administracinę naštą pakoreguoti pavojingų atliekų licencijavimo tvarką.

Šiame Įstatymo projekte nustatytas komunalinių atliekų tvarkymo kainodaros modelis, pagal kurį būtų aišku, kuri institucija ir kokiais terminais tvirtina kainos už komunalinių atliekų tvarkymą apskaičiavimo metodiką. Įvesta kainodaros projekto trūkumų šalinimo procedūra. Patikslinti terminai, susiję su šių kainų projektų pateikimu. Atsižvelgiant į suinteresuotų institucijų pastabas, pakoreguoti kainodaros paskirstymo savivaldybėms kriterijai (pagal savivaldybės teritorijoje gyvenančių atliekų turėtojų, juridinių asmenų skaičių, susidarantį komunalinių atliekų kiekį, komunalinių atliekų rūšių tvarkymo sąnaudas). Siekiant užtikrinti kryžminio subsidijavimo prevenciją, nustatyti sąnaudų atskyrimo principai. Patikslinta reguliuojamosios veiklos ataskaitų ir apskaitos sistemos patikros atlikimo tvarka.

Atsižvelgus į planuojamas Valstybinės energetikos reguliavimo tarybai (toliau – Taryba) deleguoti funkcijas bei kitų rinkos dalyvių mokamų įmokų dydžius (kitų sektorių metodikose nurodyti veiklos pajamų dydžiai), kurie sudaro Tarybos kitų metų pajamas (pvz., geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo veiklos pajamų – 0,3 procento¹, elektros energijos perdavimo ir skirstymo pajamų – 0,5 procento², gamtinių dujų skystinimo (pakartotinio dujinimo), perdavimo ir skirstymo veiklų pajamų – 1,37 procento³), numatyta, kad Tarybai funkcijų įgyvendinimui turėtų būti skiriamas 1 procentas pajamų, kuris skaičiuojamas nuo praėjusių metų regioninio atliekų tvarkymo centro bei bendro atliekų deginimo įrenginio, atliekų deginimo įrenginio valdytojo reguliuojamosios veiklos pajamų dydžio. Paaiškinimas dėl Tarybos patiriamų metinių sąnaudų pateiktas aiškinamajame rašte.

Įstatymo projekte apibrėžtos regioninių atliekų tvarkymo centrų ir bendro atliekų deginimo

¹ Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 1 papunktis.

² Energetikos įstatymo 8 straipsnio 18 dalies 1 papunktis.

³ Ten pat.

įrenginių, atliekų deginimo įrenginių valdytojų, Tarybos funkcijos, regioninės kainos sąvoka, komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainodaros schema. Patikslintos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus funkcijos, susijusios su komunalinių atliekų tvarkymu, ataskaitų teikimu, informacijos skelbimu.

Siekiant teisinio aiškumo, sistemiškumo, nustatant informacijos teikimo tvarką bei atsižvelgiant į Aplinkos apsaugos agentūros vykdomas funkcijas⁴, patikslinta Atliekų tvarkymo įstatymo 28 straipsnio 8 dalis.

Įvertinus tai, kad iš esmės daugiau kaip 50 proc. pakinta Atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio turinys, jis išdėstytas nauja redakcija.

Pakoreguota tvarka Tarybai nustatant sankcijas esant atsakomybę lengvinančioms aplinkybėms.

Siekiant užtikrinti tinkamą esamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos funkcionavimą, jos plėtrą ir naujų investicijų įtaką gyventojų mokamai kainai už komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimą, Įstatymo projekte siūloma nustatyti pareigą regioniniams atliekų tvarkymo centrams bei bendro atliekų deginimo įrenginio, atliekų deginimo įrenginio valdytojams derinti investicijas, susijusias su komunalinių atliekų tvarkymu, su Taryba jos nustatyta tvarka.

Taip pat, siekiant, kad savivaldybės laiku įgyvendintų teisės aktuose nustatytas užduotis atliekų tvarkymo srityje, Įstatymo projekte numatyta finansinė savivaldybių atsakomybė neįgyvendinus numatytų reikalavimų. Šių priemonių įgyvendinimas jokios įtakos gyventojų mokamai rinkliavai ar kitai įmokai už komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimą neturės. Įstatymo projekte numatyta, kad savivaldybėms skirtos baudos (ar delspinigiai) neįskaičiuojamos į regionines kainas, rinkliavas ar kitas įmokas už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą. Numatytos sankcijos, jei savivaldybių tarybos, remiantis nustatyta regionine kaina, nepatvirtins per nurodytą terminą naujų rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžių.

Po derinimo su institucijomis panaikinta ginčų dėl regioninės kainos ir jos taikymo tarp regioninio atliekų tvarkymo centro ir atliekų turėtojo tvarka, pakoreguota tvarka Tarybai nustatant sankcijas esant atsakomybę lengvinančioms aplinkybėms.

Patikslinta nuostata dėl numatytos sąlygos, kad už komunalinių atliekų tvarkymą mokama rinkliava ar kita įmoka už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą negali viršyti 1 procento disponuojamų vidutinių metinių namų ūkio pajamų.

Pakoreguota Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita darbo tvarka suderinta su Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Atliktas sprendimų poveikio konkurencijai vertinimas. Išvada – mažai tikėtina, kad siūlomas sprendimas darys poveikį konkurencijai ir kad toks poveikis bus neigiamas. Išvados aprašymas pateiktas aiškinamajame rašte.

Įstatymo projektas skelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemyje, visuomenė galėjo susipažinti su Įstatymo projektu, teikti pastabas ir pasiūlymus. Įstatymo projekto supažindinimo su visuomene tikslas – Įstatymo projekto viešinimas, siekiant informuoti apie numatomus teisės akto pakeitimus. Pasiūlymų iš visuomenės negauta.

Įstatymo projektas 2019 m. spalio mėn. pakartotinai derintas su Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Teisingumo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Finansų ministerija, Energetikos ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Aplinkos apsaugos agentūra, Aplinkos apsaugos departamentu prie Aplinkos ministerijos, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos komunalininkų ir atliekų tvarkytojų asociacija, Lietuvos savivaldybių komunalinių įmonių asociacija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacija, Vyriausybės atstovais apskrityse, Konkurencijos taryba, Šiaulių prekybos, pramonės ir amatų rūmais, Taryba, UAB „Fortum Heat Lietuva“, UAB „Kauno

⁴ Aplinkos apsaugos agentūros nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-385 „Dėl Aplinkos apsaugos agentūros nuostatų patvirtinimo“.

kogeneracinė jėgainė“, UAB „Vilniaus kogeneracinė jėgainė“, UAB Ignitis, Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacija, Specialiųjų tyrimų tarnyba.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 18 d. pasitarime pristatytas Įstatymo projektas. 2019 m. spalio 10 d. Įstatymo projektas darbo tvarka aptartas su Taryba bei spalio 28 d. buvo pristatytas Lietuvos savivaldybių asociacijos Aplinkos apsaugos komiteto posėdyje. 2019 m. spalio 30 d. Įstatymo projektas paskelbtas pakartotiniam derinimui Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemyje.

2020 m. sausio 24 d. organizuotas tarpinstitucinis susitikimas (protokolas pridedamas), kurio metu aptartos derinimo pažymoje pateiktos pastabos. Informacija apie pastabas, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, pateikiama derinimo pažymoje (pridedama).

Įstatymo projekto nuostatos neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Įstatymo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupės (vadovė Agnė Bagočiūtė, tel. 8 646 89902, el. p. agne.bagociute@am.lt; vyriausioji patarėja Laura Zukė, tel. 8 665 28927, el. p. laura.zuke@am.lt) vyriausioji specialistė Justina Jarašienė (tel. 8 686 30856 el. p. justina.jarasiene@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 21 lapas.
2. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 22 lapai.
3. Aiškinamasis raštas, 13 lapų.
4. Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
5. Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai.
6. Derinimo pažyma, 24 lapai.
7. Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita, 9 lapai.
8. Susitikimo dėl pateiktų pastabų Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 12, 28, 30, 30¹, 30², 35¹ straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 25¹, 30³, 30⁴, 30⁵, 30⁶, 30⁷, 30⁸, 30⁹, 35², 35³, 35⁴, 35⁵ straipsniais, septintuoju¹ ir septintuoju² skirsniais įstatymo projekto aptarimo posėdžio protokolas, 5 lapai.

Aplinkos ministras

Kęstutis Mažeika